

ELLENZÉK.

Telefon sz. 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz. 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 80 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

Nyitléri cikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:

Magyar-utca végén (Mária-főház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények címzetté.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:

Évi 16 frt v. 32 korona. Negyedévi 4 frt v. 8 korona. 8 frt v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Mit várhatunk?

Ha a című tett kérdéssel a naban összeülő magyar képviselőház kérdését hozza kapcsolatba, önként a feleletet kell adnunk: vagy mit, de jót semmi esetre. Hát valljuk meg egész őszintén az újabb alkotmányos időszak kormány, a mely olyan eredményekben szenvedett, mint a most módó Bánffy-kabinet?

Volt-e parlament szerencsétlenebb megalakulva, mint ez a mostani? A mely szept. 6-án kezd meg új működését?

Az hisszük, még azok is, a kik az újabb ügyeket át nézik a világot, sem fognak megelégedni, mikor állítjuk, hogy nagyobb koncepcióra képtelenebb kormány és egészségesebb parlament még nem volt, mint az a mai.

A kik az utóbbi idők politikai ügyeit figyelemmel kísérték, nem kérik ki annak bevallása elől, hogy az utóbbi időszak még nem volt Magyarországon az újabb alkotmányos korszak beállta óta, mint az, a melynek élénk és rátermettségben fókuszált kormány sem uralkodott, mint az, a mely ma az országkormányzás nehéz teendőit.

Harmadik csatlakozik az említett kettős szerencsétlenséghez az, hogy a politikai pártviszonyok sem semmi zilaftabbak, mint a maiak.

A „magas” kormány módfelett gyöngeségét mi sem bizonyítja, mint azok a kísérletező-műveket a kiegyezés korszakából az utóbbi hónapokban folytatták. Ebben a kérdésben különben aligha van a tisztelt közvélemény. Egy részét a félhivatalos újságok belevitték még pedig körmonsterekkel abba a hiedelembbe, hogy a kiegyezési tárgyalások folytak a magyar kormány álláspontja vonalán diadalt aratott.

Olyan szépen hangzik ez a pom-pom-összeszótt mondat, hogy a kik a jó hangzás kedvéért a tárgyalásokat feláldozni, már már hajlandók voltak elhinni, hogy a magyar kormány alaposan lepipálta az osztrák és a koronát megnyerte a magyar igazságának.

Am, az a nagy többség, amely a politikában a frázisokkal nem elégszik

meg, teljes okkal kutatót ama másik kérdés után, hogy tehát mi is volt tulajdonképpen a magyar kormány álláspontja és ez az álláspont mennyiben tartalmazza a magyar érdek védelmét.

Erről az utóbbi körülményről a félhivatalos újságok szokatlanul ügyes mesterkedéssel terelték el a könnyen hívók figyelmét és sikerült is nekik egynémelyekben azt a hiedelmet meggyökereztetni, hogy a magyar kormány álláspontjának érvényre jutása egyben a magyar érdek és a magyar szempont győzelmét jelenti.

Ez azonban nem így áll, mert a magyar érdek oltalomban éppen nem részesült, s a vívmány, melylyel a kormány dicsekedhetik, tulajdonképpen a feladása megszerzett jogoknak és elalukvása törvényben biztosított igényeknek.

Kvóta emelés és a törvényben gyökerező jogok terén a tágitási elemlet bevezetése foglaltatik tényleg abban a nagy vívmányban, melylyel a kormány és a félhivatalosai olyan nagyon büszkélkednek.

A nemsokára egybeülő képviselőház előtt fog telpattanni végre a titkok zárja, ekkor fog kiviláglani, hogy a sokat hirsztelt magyar álláspont érvényesülése tulajdonképpen mi hasznára válik az országnak és hogy a Bánffy-kormány híresztelt diadala győzelme-e egyúttal a magyar ügynek is.

Am a jelen parlamenttől ugyan ki várhatja azt, hogy a diadalt hirdettek keresse a tárgyi igazságot és a magyar ügyek tényleges diadalt és kifejtése a kormányának mesterségesen összehozott előterjesztéseiből azt, a mi Magyarországra kedvező és azt, a mi Ausztria érdekét szolgálja.

Ennek a parlamentnek a többségét alkotják a megvásárolt elemek, a kiknek mandatumai a kormány által adott milliók árán szerezettek be.

Nó, hát ezt a többség bizonyára nem fogja kutatni a tárgyi igazságokat, hanem vakon hiszi el mindazt, a mit a kormány állít, tehát azt is, hogy a kiegyezési tárgyalások rendjén valóban Magyarország érdekei nyertek kielégítést.

És az ellenzék?

No, hát ez a célzatosan meggyengített parlamenti párt bizony aligha fog olyan akciót kifejthetni, hogy annak eredményében kiderüljön

az igazság és diadalmaskodik a magyar ügy.

Ez a meggyengített ellenzék előreláthatóan arra lesz kárhoztatva, hogy szinte tétlenül nézze végig: miként áltatja a kormány a nemzetet olyan diadal hírekkel, a melyek csak a kudarcainkat és a veszteségeinket takarják és miként létesít kényszer megegyezést az osztrákkal akkor, a mikor az alaptörvényekben biztosított önrendelkezési jogainkat kellene minden vonalon érvényesíteni.

Szóval az a helyzet, hogy a kormány és a parlament működésétől vagy semmit, de jót éppen nem várhatunk.

Politikai hírek.

A helyzet Ausztriában. Semmi kilátás nincsen arra, hogy a Reichsrath munkaképessé legyen. A német obstrukciós párt már kiadta a jelszót, Schönerer a vezér nem enged és pártlapjában a szokott modorban száll síkra a kiegyezés ellen, a többi azt mondja: „A monarchia ezen részében a népeknek sehogy sem áll érdekében, hogy ez a kiegyezés létrejőjön. A kiegyezésre csak a kormánynak van szüksége, hogy a parlamentben magát azzal fedezze. Ilyen körülmények között az appelláció a népképviselőre a legmerészebb képtelenség, sőt guny. Ha az obstrukció nem keletkezett volna már régebben a nyelvrendeletek miatt, ugy azt most teljes erővel kellene létrehozni és alkalmazni a kiegyezés ellen. Sőt az obstrukciót még azon esetben is folytatnunk kellene, ha egy elfogadható kiegyezési javaslatról van szó. Az obstrukciónak tehát teljes erővel kell fellépnie az olyan kiegyezési javaslat ellen, mely semmiképpen sem fogadható el.

A magyar koronaország átalakítása. Mint értesültünk, a honvédelmi miniszteriumban egy javaslatot dolgoznak, mely azt célozza, hogy a ma főállású magyar koronaország legközelebb átalakítsák. A javaslat szerint a koronaország jövőben a magyar királyi testőrségnek képezni kiegészítő részét. Létszáma főlegemelnék 250 főre és fő- valamint törzstisztekkel lenne ellátva. Az új testületnek szolgálati teendője lesz a javaslat szerint a szent korona őrzésén kívül Ő felségének magyarországi útjában a király kíséretében részt venni. A legénységnek épp úgy, mint a tisztikarnak szolgálati szabályzata teljesen megegyezik lesz Ő felsége eddigi testőrségével. A tisztikar illetményei és a legénység szoldjai főlegemelve épp egyformák lesznek a cs. kir.

testőrség tisztjeinek illetményeivel és legénységének szoldjaival. A koronaország eddigi ruházata is teljes átalakításra megy keresztül. Az új testőrség a Darabont-Gárdához hasonló ruházatot kap. Az új szolgálati szabályzat már a közeli jövőben nyilvánosságra fog hozni. A jövő év folyamán már megkezdődnek a főtisztek a testőrség kötelékébe. A főtisztek egyének először alapos iskoláztatáson mennek keresztül, a mi után vizsgát állnak ki. A vizsga sikeres letétele után véglegesítik csak őket.

Költségvetés és indemnity. Az újra egybeülő képviselőháznak egyik legelső ülésén, alkalmassal e hónap 7-én terjeszti elő Lukács László pénzügyminiszter pénzügyi expozé kíséretében az 1899-ik évi állami költségvetésnek előirányzatát. Teljes bizonyossággal mondható, hogy a költségvetés még csak napirendre sem kerülhet a Házban az évnek végéig. A költségvetés ugyanis szükségképpen meg kell előznie a kiegyezés ügyében való törvényhozási intézkedéseknek. A kormány számításba is vette már ezt a körülményt s mihamar indemnitási törvényjavaslatot fog benyújtani, alkalmassal ezutal is, mint az időre tette, az évnek első négy hónapjára terjedő eredményről.

A Reichsrath egybehívása.

Budapest, szept. 2.

Bécsből jelentik:

A tegnapi osztrák minisztertanács a magyar kormánnyal kötött megállapodás alapján elhatározta, hogy a Reichsrathot szeptember 26-ára hívja össze. Hír szerint a megnyitási alkalmával a Reichsrath mindkét házban császári üzenetet fognak fölolvadni.

A hivatalos Wiener Abendpost is jelenti, hogy a Reichsrath szeptember 26-án ül össze.

Egy előkelő politikus nyilatkozata szerint irányadó helyen a Reichsrath mostani ülészekától nem sokat várnak. A Reichsrath programja eddigé a kvótabizottság megválasztására szorítkozik. Ugy lehet, hogy az osztrák belpolitikában a Reichsrath összehívása változás fog beállni, mely valószínűleg a kereskedelmi miniszter személyére is vonatkozik. Bärnreithernek kezdettől fogva nehéz volt a helyzete, később a német pártoknak az ellen való nyilatkozata, hogy Bärnreither belépett a kabinethoz és a németeknek állásfoglalása gróf Thunnak a nyelvkérdés szabályozására való alapelvei ellen csak még jobban megnehezítette helyzetét. Mostanában sok bajt csinál neki az az eshetőség, hogy a németek a nyelvrendeletek visszavonása után is folytatni fogják az obstrukciót.

A komoly politikai körökben senkisé nem hiszi, hogy gróf Thun a nyelvkérdésben a németek és a csehek közt megegyezést tudna létre hozni. A Reichsrath összehívásával az

osztrák kormány részben azt akarja megmutatni, hogy előzetességgel viseltetik a magyar miniszterelnök alkotmányos felfogásával szemben, részben újra be akarja bizonyítani, hogy az osztrák parlamentáris viszonyok tartóhatatlanok.

A Reichsrath első ülésén Schönererék azt fogják indítványozni, hogy a Ház áldozzon Bismarck emlékének, a szociálisták pedig a galicziai kivételes állapot és a státárium miatt a minisztérium vád alá helyezését fogják indítványozni.

A Dreyfus-ügy.

Páris, szept. 1.

Az öngyilkos.

Henry lakását ma lezárták. Ma házkutatást tartanak nála. Henry fiatal özvegyet és egy négy éves fiút hagy hátra.

Picquart csak ma értesült Henry öngyilkosságáról és meglehetősen mondta: Szegény asszony! Az Aurore szerint Cavaignac nem saját jószántából indította meg a vizsgálatot Henry ellen, hanem csak Delcassé kultügyminiszter fenyegetéseire, a ki nem régen Berlinből és Rómából arról értesült, hogy nagy botrány készül és hogy a francia kormány a Dreyfus-ügyben tanúsított makacs magatartása miatt számos, Esterházy által Schwarzkoppennek eladott irat, melyek szégyenletes adatokat tartalmaznak a francia hadsereg ellen, fog közzé tétetni. Delcassé erre nyomban értesítette a többi minisztert és Faure elnököt és csak most határozták el, hogy az ügyre teljes világosságot vetnek. Most emlékeztek arra is, hogy Henry ellen már fölmerült egyszer az okmányhamisítás vádjá.

Henry öngyilkosságáról mind újabb részletek kerülnek nyilvánosságra. Most már bizonyos, hogy Henry jó előre megfontolt szándékkal követte el az öngyilkosságát és hogy erre bő alkalma volt. Feleségének írt levelében azt mondja, hogy azért válik meg az élettől, hogy a lefokozását kerülje ki. A holttestét a fogházban egy ágyra helyezték és temetéséről Ferry őrnagy, ugyanaz, a ki letartóztatata, fog gondoskodni.

Pellieux.

Páris, szept. 2.

A Gaulois jelenti: Pellieux tábornok, a ki Henry hamisított levelét a Zolapörben nyilvánosságra hozta, ezt azért tette, mert levelet kapott egy esküdtől, a ki kérte, hogy bizonyítsák be teljesen Dreyfus vétkességét. A hamisított levelet Gonse tábornok az Esterházy elleni vizsgálat alatt megnyugtatóra átadta Pellieux tábornoknak. Pellieux tábornok felháborodva a legutóbbi események miatt, nyugdíjaztatását kérte, mert becstelen emberekkel nem akar egy rakáson lenni, de Zurlinden tábornok kérelmére visszavonta kérvényét.

szébbek és díszesebbek, mint az előbbie és a város újra virágzni kezdett.

Most, mikor annyiféle építkezés foly és oly szerényen dolgoznak a város szívében, bizonyára kíváncsi mindenki: milyen lehetett Kolozsvár 100 év előtt?

Éppen ezt akarom bemutatni. És pedig azt fogom bemutatni, hogy milyen volt ezelőtt 100 évvel Kolozsvár, mielőtt nem égett le. Hogy pedig a közönségnek fogalma legyen a nagy tűzvész pusztításáról, azokat az épületeket és utcákat, melyek légttek, csillaggal fogom megjelölni.

Lássuk tehát.

Kolozsvár 100 évvel ezelőtt várfalakkal volt körülvéve s ezek a várfalak egy csaknem szabályos négyszöget képeztek. Maradványai még most is láthatók. A várfalak már ekkor omladoztak. A várfalakon keresztül öt kapu vezetett a városba: a közép-utcai, magyar-utcai, hid-utcai, monostor-utcai és torda-utcai kapu. Ezenkívül még két kijárási volt; egyik az Óvárban, a másik a Király-utca végén. — Ezeket keresztül azonban székkel nem, csak gyalog lehetett közlekedni.

A városban összesen 23 utca volt, a melyek közül nevezetesebbek: a Főter, Közép-utca*, Torda-utca*, Felsőszén-utca*, Alsószén-utca*, Kismester-utca, Monostor-utca*, Hid-utca, Kurta- és Hosszuszapann-utca*, Szentegyház-utca, Király-utca*, — Farkas-utca* és a többi. A városban levő házak száma a 600-at meghaladta, melynek egy ötödét azonban a nagy tűz elhamvasztotta. — A házak egytől-egyig számozva voltak.

Kolozsvárnak ekkor éppen az előző évben ejtett népszámlálás adatai szerint 14,522 lakosa volt. A város lakosai magyarok, szászok, újabb német jövevények, örmények, görögök, oláhok és zsidók voltak. Ezek mindnyájan — a zsidók kivételével — egyenlő polgárjogokat élveztek.

A nevezetesebb köz- és magánépületek, templomok és iskolák közül következők voltak meg ekkor:

Az Óvárban a Franciskánus-templom, s mellette a zárda. Az unitáriusok egykori iskola épülete. A templommal szemben levő kétemeletes ház, melyben ekkor országos könyvkereskedés volt. Mátyás király születési háza, melyben a nagy király 1440 márcz. 27-én napvilágot látott. Ekkor már katonai kórháznak használták. A kut is megvolt előtte. Bocskai születési háza. Két kis katolikus kórház.

A négy bevett vallásnak következő templomai voltak meg:

A katolikusoknak több templomuk volt. A főtéri plébánia templom, melyet Zsigmond király idejében építettek s mely egy időben az unitáriusoké is volt s csak 1716-ban lett újra kath. templom. Ebben az időben már körül volt építve boltokkal. — A torda-utcai templom*, mely a múlt század elején épült. Közéleben volt a kath. kolégium*, melynek földszintjén és első emeletén a Gubernium irodái voltak. A „Museum physicum” is ez épületben volt, mely az egyetemhez tartozott, de a tűz ezt is elpusztította. — A minorita templom, mely 1785-ben volt készen. — Megvolt már ekkor a Szt.

györgy templom is. — Az egyezült gör. katolikusok a Kismester-utca templomuk alapkövét éppen ez évben 1798. aug. 16-án tették le.

A reformátusoknak két templomuk volt: a Farkas-utcai templom* és a kltis-magyar utcai templom.

Az evangélikusoknak már ekkor megvolt templomuk a Belmagyar utcában.

Az unitáriusoknak egész új volt ekkor templomuk, a mennyiben 1796-ban volt befejezve építése, Lászlár István püspöksége alatt. A közép-utca közl a főtéri Tanács-ház* volt nevezetes s a városi vendéglő a Monostor-utczában, a „Fehér ló”-hoz.

A mágánok lakásai közül nevezetesebbek voltak: a Bánffy-palota a Főtéren; Teleki László gr. farkas-utcai háza*; Bethlen Pál gr. király-u. háza; Esterházy gr. torda-utcai háza; Kemény br. és Dániel br. monostor-utcai háza; Kemény Miklós br. háza, a püspöki épület; Csáky és Rédey bárók házai a főtéren; gr. Bethlen Gergely háza*, Alvinczy br. és Kendeffy gr. házai a Közép-utczában.

Nevezetes épület volt ebben az időben a monostori sörház is.

Kolozsvár már ebben az időben is legmagasabb fokán állott közoktatásügyi tekintetben.

A katolikusoknak egyetemük volt (Lyceum regium) a Farkas-utczában. Ezt 1576-ban alapította Báthori István fejedelem. Mellette volt a „Konviktus” (Convictus nobilium), melyet szintén Báthori alapított és Mária Thérézia gazdagított adományaival. A St. Josephi Seminarium*, mely szintén Báthorinak köszönni létezését.

A reformátusoknak a Farkas-utczában volt kollegiumuk*.

Az unitáriusok Zsuki László által alapított kollegiuma — különösen kivált a többi intézetek közül ebben az időben.

Az evangélikusoknak csak 3 osztályos polgári iskolájuk volt.

Mindenik tanintézetnek értékes könyvtára volt.

Négy nyomda volt Kolozsvárt: az elsőnek tulajdonosa gr. Batthányi Ignác erd. kath. püspök, a második Barth Péter, a harmadik Hochmeister Márton, a negyedik a ref. kollegium tulajdona volt. Ezek közül Hochmeisternek könyv- és zeneműkereskedése is volt.

A város igazgatását a belső- és külső tanács végzi; ennek „Komunitás” volt a neve, annak „Magistratus”. A városbíró elnököl a Magistratusban, a kit harmadévenként választottak, mindig más vallásfelekezeti senátorok közül.

Kolozsvárnak abban az időben élénk kereskedelme és ipara volt.

Évenként négy országos vására volt: márczius 12., június 13., augusztus 10., november 1. é.

A posta Kolozsvárról az ország különböző részeibe: szerdán és szombaton, Bécsbe és külföldre: hétfőn és pénteken indult. Kolozsvárra a posta az ország különböző részéről hétfőn és pénteken, Bécsből: kedden és pénteken érkezett.

Mulató és időöltő helyekben sem volt hiány. A legegységesebb kávéház a gr. Rédey és a Csáky háza volt. A bálakat a gr. Rédey és a Csáky házban tartották.

Páris, szept. 3.

Ezzel szemben más miniszterek azt az ellenvetést tették, hogy Henryt az 1894-iki pörben tanuképpen kihallgatták, hogy tanuvalloására az általa elkövetett hamisítás folytán gyanusnak látszik és hogy a pör revíziója az egyedüli eszköz arra, hogy minden kétség és nyugtalanság megszűnjék. A miniszterek határozathozatal nélkül váltak el egymástól. Valószínű, hogy Briseen elnöklése alatt ma este újból összejönnék. A *Matin* azt hiszi, hogy Bourgeois távolléte volt az oka annak, hogy a minisztertanács határozatot nem hozott.

A főtérl rendezés.

S míg a kápis kétségbe vonja,
Hogy lefegyverzés lehet-e

S a dilektor, ki szintén Lengy
(Lehet, hogy galicziai)
A szavát, akőrcsak Bánffy báró -
Mindig meg szokta tartani
Csak felesége mond a félét,
Hogy még sem Bánffy Lengyel u
De erről indiscretióval
Referálhatna csak.

új előfizetést nyitunk az

Kérjük, kiknek előfizetésük lejárt,
azt mielőbb megújítani sziveskedjenek.

Kolozsvár, szeptember 3.

— Istentisztelet a tanév elején.
Oszvári r. k. h. fő és elemi fiú és leány iskolában a tan éveket rég idő óta isteni szolgálatokkal kezdik meg. Az Istent segítségül, hogy a tanulókat és a tanárokat a munkájuk közben — vegye a keze alá és tegye elméjüket fogékonnyá a tanulásra és jó iránt. A jelen iskolai év megnyitójára a r. kath. főgymnásium és a vele kapcsolatos elemi fiúiskola növendékei részére a gyerekek templomában holnap délelőtti 10 óráig tartó istentisztelet lesz.

ást. E plakátot rajta van a főbb nyereemény tárgyak fotográfiája. E plakátot azt hirdetik, hogy a sorsolás már 1898. február 10-én és ápril 10-én megtörtént, holott a sorsolás, mint a multkor utánna jártunk és mint azt az Ellenzék szept. 1. számának szerkesztői útne-
netében is közöltük, ez év szeptember 15-én és november 15-én tartatik meg. Szász Domokos püspökök figyelmeztetjük, a vállalko-
zót tanitassza ki arra, hogy ha nem tudja előre vinni a sorsjátékkal a szeretethez ügyét,
hátra felé ne vigye. A közönséget ne igye-
kezzenek megtévesztelni a helyett, hogy tá-
jékoztatnák. A plakátra irt néhány sor szö-
vegben van egy csomó helyesírási hiba is.
Ezek a hibák se valami nagyon emelik a
magyar olvasó közönség előtt a püspöki iro-
da tekintélyét.

— **A kolozsvári Nemzeti Színház hősei.** Hogy a kolozsvári Nemzeti Színház személyzete nem csak apostola, hanem hőse és martíra is volt a nemzet ügyének, azt megmutatták a szabadságharcban. 1848-ban 18 férfi tagja volt a kolozsvári nemzeti színháznak. Ezek közül az első hívó szóra 8-an álltak be honvédek és részt vettek a harcokban. Négyen közülük hősi halált haltak a csaták tüzében, négyen pedig sebekkel megrakva tértek a fegyver letétel után vissza. Itt közülük azok neveit, a kik katonának lettek, í té! megjelölően az elesetteket: † Csöngői Dávid, † Patai József, Csicszer István, Lenkei István, † Luky Antal, † Zarka Éde, Dózsa József, Szerdahelyi Kál-

— **Kolozsvár Kneip Sebestyénje.** Szerencsés véletlen a hírszárnyaira kapta néhai Kneip páterot, kinek Wörishofeni gyógytelepe aszlamta lett az európai népek és nemzetek különböző valóságos, vagy képzelte betegségekben sinlődő fiainak és leányainak. Kolozsvár 60 év óta működik egy Kneip Sebestyén, Velis Simon dr. Viggyógyintézete hosszú idő alatt százaknak adta vissza az egészséget. Az öreg doktor, a természet adta vízzel önmagát is jól kurálta. Ma 87 éves és emlékezte egészen ép, szemein nem látszanak az öregséggel járó gyengeség tünetei. Szemüveg nélkül olvas. Velis, a víz kurások doktora évtizedek óta a növénygyök kúrák tartozik. Az öreg dr. mint részvétellel értesülünk hűlés miatt, most bevezet felsziki

— **Népiünnepély.** A kolozsvári Jótékony Nőegylet szept. 4-én, vasárnap a sétatéren vátoztos műsorral népiünnepélyt rendez, a vasuti zenekar, a tamburások és több népzenekar közreműködésével. Kezdeté d. u. 3 órákor. Az ünnepély egész tartalma alatt nagy confetti dobálás. A korszolycsarnokban 3 órákor kezdődik a tomlóajáték négyezáz nyemerény-tárgygyal. Egy tomlóajegy ára 20 kr. Fél 3t órákor a kolozsvári kerekpárosok szíves közreműködésével nagy virágkor. Delután 3 órástól kezdve pedig a következő népies játékok és versenyek: 1. B'csokdobás. 2. Zsákfutás. 3. Szitadobás. 4. Mezitálabosok, sánták és vakok versenye. 5. Birkózási verseny. 6. C-solajverseny. 7. Krajczáros sorjátiék. 8. Nőgyéglék futás. 9. Nyv'ázás.

— Kupferstich Gézáné.
— Jaj naccsága! Olyan furosa
hogy sohase marad meg a fejemből. Engem
meg naccsága, hogy Nagy Mihályénak hívták,
mert úgy hitták a másik naccságát is, a
eddig szolgátam.

— **Értesítés.** A helyi sa Kolozsvár
jövő vidéki közönséget s főleg a szállma
tanfériákat és a kolozsvári tanítószták
vendékeit értesíti az Eraklye Muzem
gatócsága, hogy a muzeum Unió kiállítás
tornavivodában gyezett az Eraklye Muzem
gyűjteménye megszemelelhető delelti 9
től alkonyatig, a nappali idő bármely 13-
jában. Az Unió kiállítás szeptember 13-
bezáratk s a képek és eraklyók a kiállítás
nek haza küldetnek.

— **Polgármester és város**
Már felpanaszoltuk néhány nap előtt, hogy
— mint utóbb megtudtuk — Kolozsvár
ros gazdasága — ki már annyi fura tényre-
rén vált híressé — Szvacina Géza polgá-
mester távollétében a Szamos kis árán fel-
öszes hidak korlátjait valami deszka-
rabokkal léczeztette be, úgy, hogy a híd-
nyakók ki a bőles műhely után, mi-
valami — tyukketreczek. Ezen lécz-
len létesítmény ellen többször felemlít-
szavunkat. Mikor napok előtt Szvacina Gé-
pörmester hazajött, közretelül re-
rosszáltuk ezt a közsérlelmi ügyet és
megelégedéssel jelenthetjük, hogy a polgá-
mester ur maga is meggyőződött a hid-
tási idétlenségéről s rögtön intézkedést tel-
az iránt, hogy a hidak korlátjaira biggyes-

Egykoru följegyzések a külvárosokat
ugy említik fel, mint a melyek népességüket
tekinve érdem:sek említésre, de egyetlen ne-
vezetesebb épületük sem levén — korcsmá-
kat kivéve — nincs mit róla beszélni.

Több helyt lehet arról olvasni egykori
írásokban, hogy milyen jó ivóvíze volt Ko-
lozsvárnak! No ezzel ugyan 100 év múltán
nem dicsőkedhetünk: de bizzunk a jövőben..

„Az anya bűne“ szerzőjétől.

Az „Ellenzék” részére fordította: **AMICA.**

XXI.

(Folytatás.) (37)

— Viola, elég volt már neked ebből ennyi? kérdé. Örülni fogok, midőn eljön a hazamenetel ideje.

— Még nem, még nem, kiáltá Viola, olyan tűzzel, a mi a férjét mulattatta. Oly boldog vagyok, és olyan sok tánczosom van.

— Ugy hát légy boldog, édesem. Mulasd magad a saját tetszésed szerint.

Egy órával későbbben Lord Ryvers a Carstonné közelében találta magát, a ki az estét szintén nagyon élvezetesen töltötte. Ekkor

— A feleségét mennyire bántották! — folytató a jó asszony.

— Félannyira sem, mint a hogy érdemi — válaszolta Randal nevetve.

És Carstonné azt gondolta magában — „Elvégre is, ebben a fiatal emberben sok jó indulat van.“

Viola oly üde volt, mint a hasadó hajnal az egen, midőn a hoteljükkbe visszatértek.

Carstone Robertre mely benyomást tett a bál, egy új világot tárult ki előtte, és felfedezte, hogy sok minden van, amit pénzen soha sem lehet megvásárolni.

Carstone nagyon jól mulatta magát, s Lady Forest — Hayal beszélgetett, és több olyan ladyknak be lett mutatva, kiket régóta kívánt üsmerni. De Oszkár hallgatag volt.

A hozzá intézett megjegyzésekre alig adott választ. Hallgatása a következő napon is tartott egész délig. Erős küzdelme volt ennyival.

Érezte, hogy az illő és férfias dolog az volna, hogy a véletlenül megtudott titkot ne mondja meg senkinek. Aztán maga elibe képzelt az anyja csudálkozását, az atyja rémületét, ha felfedezné előttük, amit ő tudott, végre elhatározta, hogy történiék bár mi, ő megmondja az anyjának, és az, ketszése szerint használja fel azt, a hogy jónak látja.

— Oszkár — mondás az anyja, midőn néhány óra múlva eljött hozzá, —

— Egy titkot! — kiáltá. Édes Oszkárom, mi az?

— Csitt anyám! Ne feledje, hogy a falaknak van fülük; és senkinek sem szabad azt meghallani, a mit én magának mondani fogok.

— Édes fiam, mi lehet az? — kérde Carstonné aggályosan.

— Jöjjen ki velem anyám a terrasra.

ott senki sem hallja meg a beszédünket.

Anyá és fia kiementek. Carstonné a fia karjára tette a kezét, a mint lassan le s fel járkáltak, mert Ozkár nem sietett az ujságáig közfőlni.

— Egy titkot fedeztem fel — mondá végre — olyan titkot, mely előttem nagyon fontosnak látszik. Azt a tanácsot kaptam, hogy ezt a tárgyat ne említsem; de anyámnak el kell mondanom.

— Fiam, neked igazam van — mondá az anyja határozottan. Ökosságomra számítsz. Mindig mondom az atyádnak, hogy az asszonyok a legbiztosabb meghítek. Halljuk a titkodat?

— Alig tudom, hogy mondjam el — volt a válasza. Egész életemben soha sem voltam egy meglepetve. Anyám tudja, hogy mi egyikünk sem szeretjük Randal urat, a hogy ő nevezi magát. Azt gondoltuk róla, hogy szerfelett nagyra tartja magát.

— És az igaz is — hagyja helybe az anyja. —

— Anyám, saját magunkat illetőleg nem törődöm semmivel. Nekem az ütött szegat a fejemben, hogy ha ő Lord Ryvers, akkor ki az a szépeges teremtes, a kit ő Randalénának nevez?

— Oh édesem, kiáltá az anyja sajnálkozva, hogy érted azt? Bizonynal nem ugy, hogy kedves Violet szerencsétlenné tette.

— Nem tudom; reméylem, hogy nem csalta meg. De szeretném tudni, hogy anyám

Nem gondoltam róla a dologról. Megvalahogy, hogy nekem nem tetszik. Nagyon különös színvétel van az egésznek.

Ez a férfi valóban Ryverswelli Lord Ryvers. Több uradalomnak a tulajdonosa, roppant gazdagnak mondják, és nagyon magas állású. Tehát, miért ő állék alatt? Mi-dőn az emberek álnévet vesznek fel, azért csinál, hogy valakit megcsaljanak. Az a kérdés, hogy ő kit kíván megcsalni, vagy félrevezetni?

— Oszkárom, milyen eszes vagy! Milyen helyesen érvelődd!

— Én csak egy személyt látok, a kit megcsal, a kedves Violet, a hogy anyám ne-rezi. Égészen világos, hogy ő mind ezekről nem tud semmit. Nem tudja a nevét, rangát és semmi egyébét róla. Mitvéznek hiszi, a ki keményen dolgozik, hogy megélhessen. Az a kérdés, hogy Lord Ryvers miért csalta meg őtet?

És én félek, hogy erre csak egy vá-laszt tudok adni. Hogy a Lord Ryvers

— Igazad van. Oh, Oszkár, milyen szép rád lett volna belőled!

— Ne bajlódjék anyám velem; azt hiszem, hogy most Vialáról goldokoroké, és nem rólam. Ha kegyetlenül meg volt csúszva, én előttem látszik, hogy meg kellett, hogy csalva legyen, akkor nekünk kötelességünk a számót felnyitni.

De az anyja nagyon elkomorlyodott.

— Azt gondold, hogy van annak valamilyen oka, hogy felnyitni akarja a szá-

ami hasznát ha a mások szertartása is
próbálod? mondá. Édes fiam, én nem vagy
bűös, sem nagyon okos; de egy dolgot meg-
tanultam a tapasztalásból, és ez az, hogy a
mások dolgába nem kell bele ártani megköt-
— Igaz; de ez különös eset. Mit gon-
dolna anyám, ha Randa'né, hogy őtet neven-
tanultuk, az anyám leánya volna? Azt kell
tennie vele, a mit kívánna, hogy hasonló
körülmények között a saját leányával egyez-
nek. Nekem a szilárd meggyőződéseim, hogy
a házasság, megengedve, hogy az Csater tudja
volt, törvénytelen, és hogy Lord Ryvers tud-
za. Ha ez úgy van, a mi kötelességünk a
nőt megmenteni; igen, kötelességünk? kérdi
— Hogy tudánk megmenteni? kérdi
az anyja. Én —
— Anyámnak kell azt megtenni —
kiáltá a fia indulatosan. Hogy nézhetnék el
hallgatva, midőn látjuk, hogy egy tehetetlen
leányon ilyen csalás következne el?
(Polytatása következik.)
— Napok

BCU Cluj-Napoca.

Hirdetések.

MEZŐGAZDASÁGI BANK

ÉS

takarékpénztár részvénytársaság

Kolozsavart, Jókai-utca 3. szám, emelet.

Betétek után naptól-napig

5% kamatot

fizet, s a tőke-kamatadót is az intézet sajátjából fedezi, úgy, hogy a betető tiszta kamatot élvez.

BETÉTEK

rendszerint felmondás nélkül fizettetnek vissza.

Minden a bank és takarékpénztári ügyekre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál.
616. 4—5. az igazgatóság.

KATO JÓZSEF

fényképezési műintézete

* * * K O L O Z S V Á R T. * * *

Van szerencsém a n. é. közönség igen becses tudomására hozni, hogy

fényképezési műintézetemet

a Sétáló-utca 16. szám alól áthelyeztem a teljesen újonnan épített

műtermembe

Főter 34. szám alá, a Szathmáry-féle házba.

A műtermet mai napon megnyitottam, igyekeztem oda irányul, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessenek.

Műintézetem fővárosi mintára a modern fényképezés legújabb eszközeivel szereltem fel; s akadémiái művészek alkalmazása által azon tökélyre óhajtom emelni, — hogy igen tisztelt megrendelőim bizalmát minden tekintetben kiérdemeljem.

A felvételeimnél azon ígéretet teszem, hogy az első, valamint az utána következő minden századik felvételem megrendelőjévé művészes kivitelű nagyított fényképpel kívánom jutalmazni.

Miközben új vállalatot a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlom, maradok

kiváló tisztelettel

KATO JÓZSEF.

646 2—5

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESÍTETNEK!!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a HANTZ GYÖRGY és FIA könyvkötő cégéből kiléptem s jövőre

Hantz Sándor Kolozsavart,

Főter 13. sz. cég alatt, minden kíváncsúnak megfelelő

Könyvkötészetet

rendeztem be.

Több éven át külföldön szerzett tapasztalataim folytán újabban a könyvkötészet körébe vágó mindennemű és természeti munkákat jó móddal, kitűnő ízléssel a legkedvezőbb feltételek mellett és a kíváncsúnak szerint a legrövidebb határozott időre készítem el.

Szíves pártfogást kér

alázatos tisztelettel

Hantz Sándor,

könyvkötő.

627. 5—10.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESÍTETNEK!!

HORVÁTH BOLDIZSÁR

ELSŐ ERDÉLYI CZIMBALOM-KESZÍTŐ

Kőmálajka-utca 11. szám, Kolozsavart.

Több kiállításon nyert kitüntetést.

1878 Békés-Csabán

arsany oklevél

1883 Gyulán

bronz érem.

1887 Décsen

bronz érem.

1881 Debreczen

bronzérem és állami

jutalomdíj

1888 Kolozsavart

közreműködési köszönet

okmány és jutalomdíj.

Van szerencsém felhívni a nagyérdemű műértő közönség becses figyelmét, 18-ik éve küzdök és szorgalmam által abba a helyzetbe jutottam, hogy képes vagyok bármiféle cimbalmot készíteni.

Feneknélküli saját találmányom, melynek hangja szakértők előtt elismerést nyert, finom dallamos és csengő hangjáért. Készítek nép-zenekarba is 60 fttól 80 forintig. — Javításokat úgy helyben mint vidéken, pontosan elkészítek.

Jelenleg készlet cimbalmaimat ajánlom 30 fttól 200 fttig. Saját készítményeim fonott (Bassus) hurjaimat 15 krtól 20 krtig. Ugyanígy izléses cimbalomverő fáimat különböző fákából 1—2 fttig. Alázatosan kérve a nagyérdemű műértő közönség becses pártolását

Kész tisztelettel

659. 1—8

HORVÁTH BOLDIZSÁR.

A „NEMZETI”

balesetbiztosító részv. társaság erdélyrészi képviselői irodája

Szécsenyi-tér 42. sz. alatt

a „Hazai biztosító r. társaság helyiségében van, a hol minden-nemű felvilágosítás készségesen megadatik.

Ugyanitt üzletszerzők (baleseti akuisiteurók) a legmagasabb jutalék, később fix fizetés ellenében, továbbá baleseti- és életbiztosítások a legkedvezőbb feltételek mellett felvételnek.

A „H a z a i általános biztosító részv. társaság”

erdélyrészi vezérképviselő (Szécsenyi-tér 42 sz. a.)

elfogad tűzbiztosításokat a legkedvezőbb feltételek mellett. Vidéki és helybeli ügynökök a legmagasabb jutalék mellett alkalmaztatnak.

660 1—5

TEUTSCH-féle BOROK!

Fehér és vörös

Fehér és vörös

ERDÉLYI asztali borok literes palackokban.

pecsenye és csomagos borok bontolókban.

Kaphatók:

Kolozsavart: SEGESVÁRY és TÁRSAI-nál.

Brassóban: Hessheimer J. L. és A., Zintz H.,

Harth K., Müller Gy., Petersberger H.,

Kőhalom: Falk Károly, Tomp József,

S.-Szt.-Györgyön: Gyárfás A., Leonhardt és társa,

Parajdon: Czodi Számi,

Cs.-Szereda: Jakab és társa,

Sz.-Udvarhely: Gál János,

Gy.-Szt.-Miklós: Keresztes Gerő,

Medgyes: Lehrer Károly,

M.-Vásárhely: Eckwert József,

Sz.-Régen: Róth Vilmos,

Besztercén: Schmidt A., Fleischer testv.,

Deésen: Rehák Ágoston,

Gyulafehérvárt: id. Misselbacher J. B.,

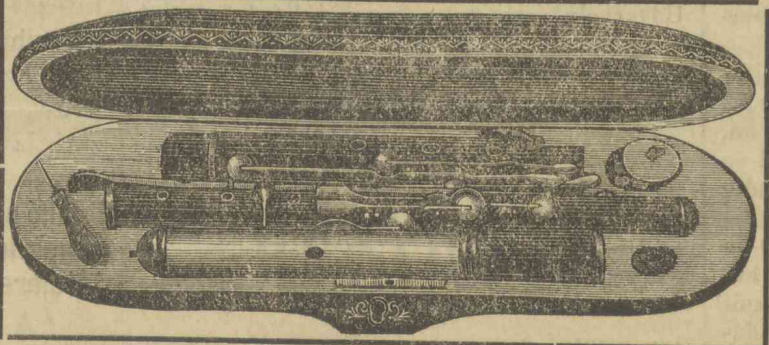
Szászvároson: Zobel M. G.

Piskin: Zeidner Gusztáv.

N.-Szeben: Billes Jánosnál.

622. 4—10.

Dugaszba égetett védjegy.

Kinek hangszerekre van szüksége, az

Braun Mihály

(Wesselényi Miklós-utca 18.)

hangszerkészítő-üzletében a legelőnyösebben szerezheti be, hol a mai hangszeripar minden terméke óriási raktáron van felhalmozva!

Mindennemű javítást gyorsan és pontosan készítek s becses régi hangszereket.

Képes árjegyzéket bérmentve kívánatra küldök!

628. (5—5.)

Belközép-utca 4. szám, Grand-kávéház mellett.

Az egészen újonnan berendezett EIBENSÜTZ M. ezelőtt

RANSBURG F. és FIA

férfi ruha és férfi divat raktárában

Belközép-utca 4. szám alatt

megérkeztek és kaphatók óriási választékban:

Férfi, fiu- és gyermek öltönyök, kalapok, nyakkendők és szövetek.

RENDKIVÜLI JUTÁNYOS ÁRON!

Azonkívül egy nagy tömegből származó női felsők 3. 5. 6. 8. és 10 forintjával!!!

Férfi öltönyök mérték szerint készítve 16 forinttól kezdve!!!

Valódi vízhatlan gummi überzierek!!!

Rendkívüli olcsó áron!!

640. 5—10.

Belközép-utca 4. szám, Grand-kávéház mellett.

Petrozsény községhez tartozó

409 hold

bükk és fenyőerdő legelővel együtt

valamint Petrosz községhez tartozó 61 hold, szintén

bükk és fenyőerdő,

akár örök áron, akár csak szenneltetésül

jutányos árban eladó.

Venni szándékozóknak érintkezésbe léphetnek: Etédi

Hertzeg Győző birtokossal Totesd, u. p.: Hátszeg

(Hunyadmegye.) 636. 2—3

A ki szép akar lenni, használjon MARGIT CRÉMET, de a bevásárlásánál figyelmesen olvassa el a Földes-féle MARGIT CRÉMET.

A szépség

MARGIT-CRÉME

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet sepleőt, májfoltot, pörseést, pattanást, bőrtörést (mintessér) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket. Koros egyéneknek is üde, bájos arcszínt kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arezon levő ráncokat maga által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit Crème. — Ha az arcon napokint Margit Crémével masszírozzuk, nemcsak a sepleők, májfoltok és egyéb arczisztatlanságok, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek melyeket öregség, gondok, betegség stb. okoztak.

Óvszer a nap és szél befolyása ellen. Nappal is használható.

Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hölgyor 60 kr.

Margit szappan 35 kr.

Margit fogpép (Zahn pasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti színét adja vissza 1 frt.

Hajszőkítő bármely haját aranysszókára fest, 50 kr. és 1 frt.

Tannochinin-pomádé legjobb hajápoló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus-hajuszpedró dőlczeg szép bajusz nevelésére 35 és 50 kr.

35 krajczár.

FÖLDES KELEMEN.

Arad, Deák Ferenc-utca 11., Laboratorium: Lázár Vilmos-utca 1. szám.

Bel- és külhoni gyógyszerészi és hygienikus különlegességek, kötszerek, tollak, csikkek raktára. — Telefon III. szám.

Főraktár Budapest Török József, Király-utca. Raktár minden gyógyszerészi és orvosi szükségletre.

Raktárak Kolozsavart: Dr. Hintz György, Tanács József és Burger Frigyes uraknál.

Óvakodjunk a hamisításoktól és utánzatoktól, csak akkor valódi, — ha mind a doboz címeres védjeggyel van lezárva!!

Frank-Kiss János fia

Kolozsavart, Belközép-utca 15. Horovitz-ház.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, — hogy miután a főterem nem sikerült árukeszletünket — mint terveztem volt, — teljesen kiárusítani, elhatároztuk, hogy 42 év óta fennálló üzletünket tovább folytatjuk. Üveg- és porcellán üzletünkben újlag berendezve, addig is míg a katolikus status főterem építő palotájába visszaköltözhettünk, Belközép-utca 15. számú Horovitz-féle házba tettük át.

Nagy választékban kapható: Mindennemű üveg- és porcellán, asztali és függő-lámpák, china ezüst és alpaca evőeszközök; virágtartók és dísz tárgyak; patent és közönséges valamint ugorás üvegek; boros- sörös- és likörös üvegek nagy választékban. Épület üvegezése, képek keretezése kiváló olcsó árban.

Ajánljuk az alkalommal saját gyártmányú kiváló jó minőségű cserép-, majolika és porcellán kályháinkat, melyek mintáink raktárunkban Belmagyar-utca 9. sz. alatt megrendelhetők.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek!

Teljes tisztelettel

635. 3—3.

Frank-Kiss János fia.